

Čtvrtletník – březen 2024 – číslo 1
Trimestriel – mars 2024
Driemaandelijks – maart 2024

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Vážení a milí krajané, milí přátelé,

dovolte mi začít tentokrát trochu osobně. Když jsem na členské schůzce Besedy Volnost u bývalé dlouholeté předsedkyně Jindřišky Šimáčkové v Genvalu dostala **6. března 1999** na starost předsednictví, netušila jsem, že ten den Beseda slavila 95. výročí založení. A už vůbec mě nenapadlo, že se budu o spolek starat dalších celých 25 let! Je tomu však tak, neboť Beseda právě nyní slaví 120 let své existence. Kdysi jsem byla ve výboru spolu s kamarádkou Evou nejmladší. Dnes jsem naštěstí nejstarší, takže má Beseda zajištěnou pěknou budoucnost na dalších nejméně 25 let!

Na začátku každého roku se ohlížíme na náš život v právě uplynulém roce a bilancujeme, co se nám povedlo a co by bylo třeba vylepšit. V Besedě tomu není jinak. Když se ohlédneme zpět, můžeme být spokojeni. Díky rozumnému plánování a pečlivým přípravám se nám podařilo uspořádat všechny akce tak, jak jsme si je představovali. Usnout na vavřínech se však nehodí! Ještě před začátkem nového roku vždy připravujeme plán na první pololetí. A tak jsme se již v únoru sešli na skvělém dýchánku v Pražském domě a nyní připravujeme pro čle-

ny Besedy a další hosty pěknou oslavu našeho jubilea.

Děkujeme všem našim členům, kteří nám letos již poslali členský příspěvek. Pokud jste svoje členství ještě nepotvrdili, nebo pokud nás chcete ročním příspěvkem poprvé podpořit, stačí jednou za rok poslat na **účet Besedy BE26 3630 3022 4129 za jednotlivce 15 € a za celou rodinu 25 €**. Bez příspěvku totiž vaše členství automaticky zaniká, zasláním příspěvku naopak vzniká. Není třeba se jakkoli přihlašovat či odhlašovat.

Zpravodaj, který právě držíte v rukou nebo kterým listujete na počítači, vychází od jara 1997. Jeho tisk je v současnosti příliš drahý, navíc si jej většina našich krajanů čte na internetu, proto je rozumnější vydávat náš čtvrtletník pouze digitálně. Toto je tedy poslední výtisk, který můžete držet v ruce a který je zároveň věnovaný našemu výročí.

Beseda byla založena jako spolek filantropický a podpůrný. Této tradici jsme věrní mimo jiné i díky **burzám knih**, jejichž výtěžek jde na dobročinné účely. Kromě burz

v rámci dýchánků jsme se rozhodli pořádat **víkendy otevřených dveří v naší kavárno-cukrárně**, kde jsou knihy uloženy a kde si je můžete po sladkém či slaném občerstvení prohlédnout a prolistovat. Takto se mezi nimi určitě lépe vybírá než ze seznamů na internetu. Rezervovat knihy si však můžete po celý rok. Aktualizované seznamy a tabulku s posledním výtěžkem najdete zde: <https://beseda.be/burza-knih/> Výtěžek z prodeje knih a DVD půjde letos opět na olomouckou **nadaci Malý Noe**. Příští takový víkend proběhne **23. a 24. března vždy od 9 do 21 hodin**. Přijít k nám, popovídat a pochutnat si samozřejmě můžete, i když knihy zrovna nepotřebujete. Rádi vás uvidíme. Přihlaste se, prosím, zde: <https://forms.gle/mA9L68ow834o5HLLA>

Přejeme vám všem příjemné předjarní a jarní dny a těšíme se na setkání na našich akcích, které najdete v tabulce na zadní straně. Lákavé pozvánky jsou uvnitř časopisu. Opatrujte se.

Olga Schmalzriedová

REPORTÁŽ: KUBULA A MIKULÁŠ

První prosincovou sobotu přijeli do Bruselu herci z pražského divadla Gong s pohádkovým příběhem **Kubula a Kuba Kubikula**. V divadle na Tombergu je dost velký sál, takže se tam při obou představeních vešly všechny děti i se svými rodiči, kteří projeví o divadlo zájem. I když se děti těšily hlavně na Mikuláše, během představení ani nedutaly, jak je herci dokázali vtáhnout do děje, kde se střídala jedna medvídkova neplecha za druhou. Nakonec samozřejmě všechno dobře dopadlo.

Ten den se do divadla chystal se svou čertovsko-andělskou svitou přijít také Mikuláš. Je to už starý pán, takže dost dobře neslyší. Proto když představení skončilo, musely děti volat pořádně nahlas, aby si pospíšil. Čerti však byli rychlejší, a tak do sálu vběhli jako první. Anděl s Mikulášem je hned následovali. Jelikož si svou Nebeskou knihu vede Mikuláš velmi pečlivě, každé dítě od jednoho roku pochválil za všechno, co dělá dobře, a případně také pověděl, v čem by se mělo zlepšit. Mnohé děti mu při-

a nakonec odešli s prázdnou.

S prázdnou však neodešli rodiče, každý rodič a každé dítě měli v ceně vstupného nápoje a sladké či slané občerstvení, a tak bylo po odchodu Mikuláše nejživěji v divadelní kavárně. Unavení rodiče obzvláště ocenili kávu zdarma. Zkrátka nepřišel ani Malý Noe, na burze dětských knih se jich prodalo 30 a na účet pro tuto nadaci přibýlo 119,50 €.

I když příprava a průběh Mikulášské nadílky vyžaduje velké a dlouhodobé nasazení všech členek výboru Besedy, i když je třeba pokaždé sehnat mikulášskou svitu, neboť sám Mikuláš je nám věrný už hezkou řádku let ☺, za což mu patří velké poděkování, radost a nadšení v dětských očích a spokojenost na tvářích rodičů za tu námahu stojí! A tak si již nyní můžete zapsat do svých diářů datum 1. prosince 2024. Mikuláš s dárky k nám i s divadlem opět přijede. Když vidím, jak ten čas rychle letí – po zimě jaro, pak hned léto a zase začne podzim – je v podstatě Mikuláš už za humny. A máme se na co těšit!

Olga

© foto Lenka Pilařová

nesly obrázek, ty menší mu jako obvykle odevzdávaly dudlík. Mikuláš nikdy nezapomene přinést dětem něco dobrého! A tak anděl dětem rozdával adventní perníkové kalendáře ve tvaru českého kapříka a mandarinku plnou vitamínů. Většina dětí se do perníku pustila hned a nezdržovala se odlepováním jednotlivých dat. České a slovenské děti jsou v Belgii opravdu hodné, proto se čerti docela nudili,

© foto Lenka Pilařová

REPORTÁŽ: VÁNOČKY PODEVATENÁCTÉ

© foto George Schmalzried

V 90. letech se v Besedě pořádaly odpolední Mikulášské zábavy s českou kapelou a Mikulášskou nadílkou. V té době nepekly všechno obcerstvení samy členky besedního výboru jako dnes, ale každá rodina přinesla něco dobrého, co se pak prodávalo u baru. A protože už byl advent, nosila jsem jako příspěvek vánočku. Často jsem pak slyšela, že by si ji někteří taky udělali, ale nemají s kynutým těstem zkušenosti, neumějí ji uplést (v té době ještě nebyl internet se všemi možnými radami) anebo s tím nemají trpělivost.

A tak, když naše děti trochu odrostly, rozhodla jsem se, že to zájemce mohou naučit. První pečení se odehrálo v naší ku-

chyni v prosinci 2005 a pak každý rok až do roku 2020, kdy nám to kvůli covidu zakázali. Pečení jsme si však stejně nenechali ujít: jedno dopolední a druhé odpolední proběhlo na Skypu. Každý pěkně pracoval ve své kuchyni, nebylo to sice ono, v nouzi však dobré. Stejná situace nastala o rok později, ale od té doby se scházíme opět v jedné kuchyni a hodujeme u jednoho stolu, a dokonce po dva dny!

V prosinci 2023 jsme tedy vánočky společně pekli už podevatenácté. První rok nás peklo jen 8 krajanů, ale následující rok nás již bylo 19 a dalších 7 se omluvilo. Na minulé pečení ve dvou dnech dorazilo 27 krajanů (včetně dětí), dalších 11 zájemců se, bohužel, muselo ze zdravotních důvodů omluvit. Naše 30letá trouba, o kterou se už musí opírat židle, aby při pečení neutíkalo teplo ☺, upekla během oněch dvou dnů 21 vánoček!

© foto George Schmalzried

Všichni přítomní si přivezli potřebné ingredience, a pokud mouka nebyla správná, nahradili jsme ji jinou z naší zásoby. Jedni manželé experimentovali s netradičními moukami, vánočky pak sice vypadaly trochu jinak, ale beztak chutnaly, jak měly. V době, kdy se čekalo, až těsto vykyne, sešli se všichni u prostřeného stolu. Každý totiž přinesl něco dobrého a na oběd nechyběla ani domácí čocková a bramborová polévka.

Za ta léta se pečení zúčastnili mnozí slavní místní lidé, jako bývalý hokejový reprezentant Oldřich Zábrodský, muzikolog Mirek Černý, dirigent, skladatel a varhaník Ján Valach, kteří již nejsou mezi námi. V roce 2008 natočil s účastníky vánočkového pečení rozhovor tehdejší bruselský redaktor Radia Praha Pavel Novák. Najdete jej v archivu: <https://cesky.radio.cz/cesti->

© foto George Schmalzried

-krajane-v-belgii-maji-uz-napeceno-na-vanocce-8589438 Se svým synem přišel péct vánočku v roce 2014 bývalý velvyslanec Jaroslav Kurfürst a v roce 2015 a 2016 s manželkou Evou současný prezident Petr Pavel.

Advent a vánoční svátky jsou dobou krásné hudby, sladkých vůní, lidskosti a sdílení, míru a hezkých vztahů. To všechno se nám o vánočkových dnech daří vytvářet a je velká škoda, že tomu tak není všude na celé naší planetě a po celý rok.

Těšíme se na příští, již 20. vánočkové pečení. Udělejte si na něj čas, budete srdečně zváni.

Olga

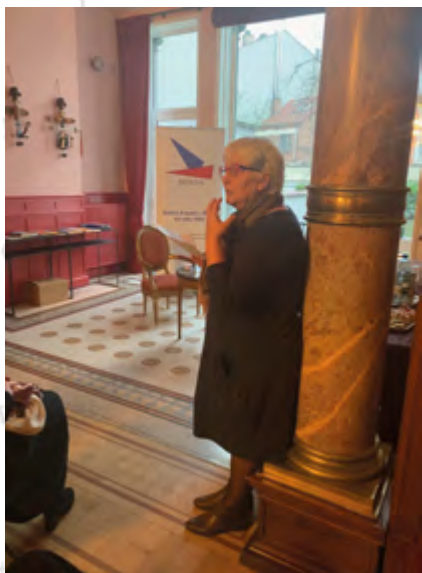

© foto George Schmalzried

© foto Zuzana Gjerdingen

REPORTÁŽ: FRIEDRICH ŘEČENÝ BEDŘICH

© foto Lenka Pilařová

klobouk, neboť to je nesmírné množství práce. Prvním překvapením jejího povídání například bylo to, že tak propagovaný ČESKÝ skladatel velkou část života mluvil a psal německy. Dozvěděli jsme se také zajímavosti z jeho soukromého života: že malý Friedrich nijak neexceloval ve škole, že během dospívání byl docela umíněný a neustále zaláskovaný a že v pozdních letech a v období hluchoty to s ním jeho rodina měla nesmírně náročné. Milena Štráfěldová s velkým zaujetím povídala také o dobových okolnostech, díky čemuž nám přiblížila a pomohla pochopit jak Smetanu, tak i další osoby jeho doby a jeho blízké. Po knihách *Guláš pro Masaryka* či *To je on! O té, co si říkala Toyen* i tato kniha **určitě stojí za přečtení. K dostání je od 1. března u všech velkých knihkupců**, například zde: <https://www.knizniklub.cz/knihy/644337-friedrich-receny-bedrich.html>

© foto Lenka Pilařová

Milovníci klasické hudby, konkrétně nadšenci jednoho z našich předních českých skladatelů Bedřicha Smetany, budou překvapeni knihou, která zrovna vyšla a je novým náhledem na našeho tak milovaného skladatele. **Milena Štráfěldová ve svých knihách vždy přináší známé osobnosti v trochu jiném podání**, než je známe ze školních učebnic, a ani v případě Smetany tomu není jinak.

Paní Milena za námi do Bruselu přijela již poněkoliště, a to v **neděli 4. února** tentokrát s cílem představit nám v předstihu knihu **Friedrich řečený Bedřich**. Všem hostům bylo jasné, že autorka nastudovala obrovské množství historických zdrojů, včetně osobních deníků Bedřicha Smetany, za což je třeba obrazně smeknout

Tradiční dýchánky našeho spolku Beseda, pořádané za laskavé podpory Pražského domu, jsou akcemi komorními, avšak vždy zajímavými. I tentokrát už od druhé hodiny odpolední probíhala burza knih ve prospěch nadace Malý Noe (<https://beseda.be/burza-knih/>) a po skon-

čení diskuze se spisovatelkou, která nám prozradila i období, v kterém se bude odehrávat její další dílo, následovalo tradiční občerstvení, chlebičky, české koláče, buchty a káva.

Zuzana

© foto Lenka Pilařová

© foto Lenka Pilařová

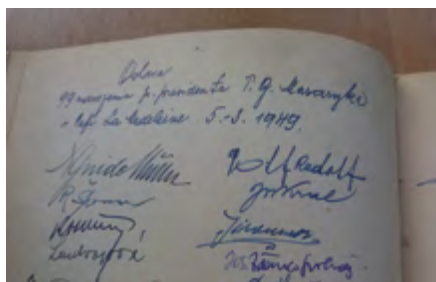
Vážení krajané a krajanky, milí přátelé,

je mi ctí představit vám Český krajanský spolek Beseda v Belgii, jeden z nejstarších v Evropě. 120 let – to je úctyhodný věk v životě spolku a společnosti. Za ta léta prošla česká, slovenská, belgická a celá evropská společnost obrovskými změnami.

Založení a první desetiletí

Popud k založení krajanského spolku dal v únoru 1904 krajan Antonín Brož, čestný člen spolku Barák v Kolíně nad Rýnem. Na 26. února pozval do hostince Antonína Trojana v čísle 12 v rue de Putterie 25 krajanů. Dostavilo se jich 13 a zvolili si prozatímní výbor, který měl za úkol vypracovat stanovy spolku. Ty byly schváleny na 1. valné hromadě, která se konala **6. března 1904**. To je tedy datum založení Besedy, která se tehdy jmenovala **Českoslovanský spolek Volnost v Bruselu**. V období před 1. světovou válkou spolek čítal 20–40 členů, výhradně mužů. Většinou se jednalo o malé živnostníky, hostinské a kožišníky. Jednou měsíčně pořádali schůze s přednáškami, organizovali zábavy a vycházky do přírody, podporovali menšinové školství a přispívali na dobročinné účely. Založili krajanskou knihovnu, objednávali české časopisy a knihy. Není tedy divu, že jejich pokladna často zela prázdnotou. K 10. výročí spolku pořídili Pamětní knihu, kterou máme dosud.

© foto z archivu Besedy

1. světová válka

Období 1. světové války bylo pro naše krajany velmi krušné. Někteří vstoupili do francouzské cizinecké legie, jiní se vrátili do vlasti. Ti, kteří zůstali, byli pronásledováni, protože byli občany Rakouska-Uherska. Po obsazení Bruselu německými vojsky byli považováni za dezertéry a posíláni do Rakouska. Někteřím se podařilo uprchnout do Holandska, jako tehdejšímu předsedovi Karlu Valehrachovi. Spolupracoval tam s Emilem Fillou a společně posílali do Londýna informace Masarykovi a Benešovi. Po válce se vrátil do Belgie a v Pamětní knize nám zanechal velmi zajímavé svědectví.

Meziválečná léta

Činnost spolku byla obnovena na podzim 1919. Od září toho roku již v Bruselu fungoval československé velvyslanectví. První poválečná valná hromada změnila původní název spolku na **Beseda Volnost**. Tento název se používal až do roku 2004, kdy spolek oslavil 100. výročí založení. Slovo Volnost již nemělo stejnou náplň jako na počátku 20. století. Mimochodem, byla jsem tehdy oslokována jako Madame Volnost. ☺

Nehledě na to, že byla Beseda Volnost nepolitickým sdružením, její členové si vždy velmi vážili prezidenta Masaryka. K jeho narozeninám mu posílali blahopřejný telegram, do spolkové místnosti zakoupili jeho sochu, i po jeho smrti vzpomínali jeho narozenin.

Počet starousedlíků se v roce 1925 odhadoval na 1000 osob, v roce 1935 zde žilo podle belgických statistik přes 9 600 dospělých Čechoslováků. Meziválečná léta byla pro Besedu Volnost velmi úspěšná. Krajané pořádali přednášky, rozšiřovali krajanskou knihovnu, pro děti organizovali dýchánky, návštěvy muzeí a výlety do přírody. Díky podpoře československého ministerstva osvěty mohli pronajímat třídy ve škole, kde ve čtvrtek odpoledne a v neděli dopoledne

Dům Brabantských vévodů, 30. léta

probíhala výuka v češtině. Při spolku byl založen pěvecký a divadelní kroužek. V Bruselu fungovala i sokolská jednota. Skvělou vizitkou naší kultury se stalo **loutkové divadlo**, které se v polovině 30. let modernizovalo. Byla v něm např. elektrická fontána, mlýn na tekoucí vodu, kouřící mlíže. Představení probíhala ve spolkové místnosti v Domě brabantských vévodů na Grand-Place. Po válce loutky dlouho odpočívaly, nebyli loutkaři. Koncem 80. let výbor rozhodl věnovat loutky ČSÚZ v Praze, kde mělo vzniknout krajanské muzeum. K tomu však nedošlo a loutky se po roce 2000 opět vrátily do Belgie. Byly však použity jen jednou v roce 2009 na Mikulášské nadílce, tak bohužel nadále leží v krabici.

V meziválečném období nežili naši krajané jen v Bruselu a Antverpách, ale přicházeli i do jiných, převážně hornických regionů.

Loutka řezníka © foto z archivu Besedy

Loutky loupežníka a rytíře © foto z archivu Besedy

Jen v letech 1929 a 1930 vypravila do Belgie tzv. Česká kolonizační společnost asi 4 300 osob. Většina z nich pocházela ze Slovenska a Podkarpatské Rusi. Jejich životní a pracovní podmínky byly co se týče zdravotního a důchodového pojištění velmi špatné. V dolech posílali cizince na ta nejnebezpečnější místa. Přesto i zde fungovala pro jejich děti česká škola, Beseda Volnost měla v těchto regionech až do 70. let svoje pobočky.

Poválečné období 40. – 80. léta

V roce 1939 bylo v členské knize Besedy Volnost evidováno 66 krajanů, mužů i žen, to je méně než v předcházejících letech, neboť se někteří vrátili do vlasti. V době 2. světové války krajané nesměli vykonávat spolkovou činnost. První schůzka po osvobození Bruselu se konala 7. ledna 1945 za účasti 95 krajanů.

Ve 20. a 30. letech bylo zvykem, že se vyslanci a pracovníci našeho ZÚ účastnili krajaných schůzek, leckdy byli i členy Besedy Volnost. V 50. letech však toto způsobilo krajanům nemalé potíže, neboť pracovníci velvyslanectví vyvíjeli na výbor spolku tlak, aby byli vyloučeni členové, kteří neměli československý pas a kteří byli považováni za uprchlíky. To se naštěstí nepodařilo, neboť Václav Duška, který byl jedním z tzv. uprchlíků, se stal v 70. letech předsedou spolku. V průběhu 50. let začaly ve výboru spolku pracovat ženy, první předsedkyní se stala v roce 1959 Františka Převorová.

Adinkerke, 70. léta © foto z archivu Besedy

Na konci 60. let objevili krajané z Besedy Volnost vojenský hřbitov v **Adinkerke** poblíž De Panne, kde je pochováno přes 40 československých vojáků padlých při osvobození Belgie v roce 1944. První pietní akce se v Adinkerke konala za účasti zástupců československého velvyslanec-

Adinkerke, 2019 © foto z archivu Besedy

tví a členů Besedy Volnost v květnu 1970. Od té doby se naši krajané každoročně této akce účastní a člen besedního výboru klade k hrobu neznámého vojína květinové aranžmá v národních barvách.

90. léta – současnost

V dřívějších dobách se krajané scházeli, aby si popovídali česky nebo slovensky, aby se něco dozvěděli o tom, co se děje v Československu. Promítali filmy, objednávali časopisy a knihy, půjčovali si je. Krajanskou knihovnu jsme v 90. letech neměli kam umístit, všechny knihy jsme v roce 1997 věnovali právě vznikající katedře bohemistiky na ULB. Od 90. let, kdy se otevřely hranice a rozvíjel se internet a mnohá další média, nebyla potřeba scházet se s krajanami již tolik důležitá. Mnozí mladší krajané se vrátili do Československa a pustili se do podnikání. V druhé polovině 90. let došlo v Besedě ke značnému poklesu členské základny, naši členové byli tehdy buď starousedlíci, nebo ti, kteří sem přišli po válce či v roce 1968.

V roce 1997 vyšlo první číslo **Zpravodaje**, s nápadem přišla tehdejší předsedkyně **Zora Papežová**, byl to však jen občasný.

Zora Papežová © foto z archivu Besedy

Jako čtvrtletník vychází Zpravodaj od jara 1999. Zpočátku jsme tiskli a rozesílali 450 výtisků, s rozvojem internetu a elektronické pošty jsme snížili výtisky na 200 ks, po zdražení v roce 2022 na 50 ks.

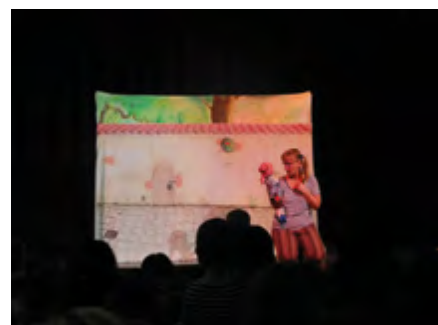
Zpravodaj před distribucí © foto z archivu Besedy

S výjimkou letních prázdnin zveme krajanu na naše akce každý měsíc, někdy i několikrát. Po celou dobu existence pořádá Beseda Mikulášskou nadílku, v počátcích vánoční i novoroční. Do roku 2007 to bylo formou taneční zábavy s českou kapelou, v dalších letech s tvorbou pro děti nebo s divadelním představením.

Mikuláš, 2019 © foto z archivu Besedy

Od konce 90. let pořádáme v lesoparku Les snů červnové grilování, které postupně přerostlo v oslavu Dne dětí. Kromě toho se

Divadlo pro děti „NaVlně“ © foto z archivu Besedy

Michal Prokop, 2010 © foto z archivu Besedy

Vánočky, 2010 © foto z archivu Besedy

scházíme v Pražském domě na dýcháncích, které většinou mají hudební nebo literární náplň. Pro krajany jsme pořádali též taneční zábavy (v roce 2016 jsme na Řehořské zábavě zpívali ke kulatým narozeninám Zdeňkovi Svěrákovi). Pro děti pořádáme divadelní představení, pro dospělé monodramata (**Osamělé večery Dory N, Z deníku hrábenky M, To je ON!**) koncerty vážné i po-

Folklor a zábava, 2012 © foto z archivu Besedy

Grilování, 2019 © foto z archivu Besedy

pulární hudby (harfenistka **Jana Boušková, Gentlemen Singers, Trio Samson-Redl-Janoušek, Michal Prokop**). Neutuchající zájem je o akce pro děti, kromě Mikuláše a dětského dne pořádáme také Čarodějnický rej. Několikrát se uskutečnilo společné andělské pečení a vaření, kde jsme se učili vařit a péct česká jídla. Od roku 2005 každý rok společně pečeme vánočky.

Čarodějnický rej, 2022 © foto z archivu Besedy

Filantropie

Beseda byla založena jako filantropický spolek a jako takový vždy pomáhala potřebným ve svých řadách. Pořádala též sbírky na různé dobročinné účely, např. v roce 1914 na Husův pomník, v roce 1921 na sirotky po československých legionářích, v letech 1936 a 1938 poslali krajané do ČSR značnou sumu na obranu republiky. V roce 1947 uspořádali sbírku na znovuobnovení Lidic, v roce 1955 na založení lidického růžového sadu.

Cena Gratias agit © foto z archivu Besedy

V této tradici pokračujeme i v dnešní době. V roce 1990 byla za podpory profesora Klášterského uspořádána sbírka na pomoc dětskému onkologickému oddělení motolské nemocnice, 288 400 BEF (7 210 eur) bylo převedeno firmě Janssen Pharmaceuticals, která nemocnici vydávala potřebné léky. V roce 1997 jsme uspořádali sbírku na pomoc Moravě postižené povodněmi, vybrané peníze 26 400 BEF (660 €) dostala obec Bochoř. Stejně jsme reagovali po povodních v Čechách v roce 2002, obec Hořín na Mělnicku dostala od nás na opravu místní školy 3000 eur. Za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí, za filantropickou činnost, udržování českých tradic a pomoci nově přichozím dostal náš spolek od Ministerstva zahraničních věcí ČR **v roce 2004 Cenu Gratias agit**.

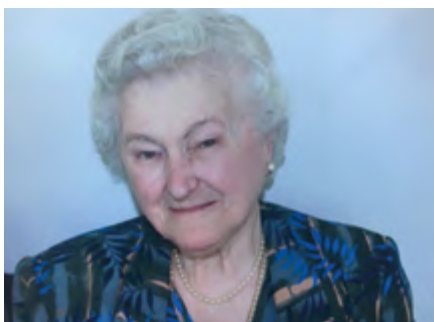

Předávání ceny Gratias agit © foto z archivu Besedy

V roce 2009 postihla Moravu další povodeň a Beseda poslala mateřské škole v Nových Sadech 1800 eur. Od roku 2012 pořádáme burzy knih, zachraňujeme tím knihy, jež by jinak mohly skončit ve sběrném dvoře. Celý výtěžek z burz věnujeme dobročinným organizacím jako Czech Hospital, Zajíček na koni, Domov svatě Máří Magdaleny a v posledních letech nadaci Malý Noe.

Dovolte mi na závěr vzpomenout některé naše krajany, kteří již nejsou mezi námi, ale kteří se zasloužili o to, že se Beseda ve svých 120 letech těší dobrému zdraví. Patří mezi ně především **Jindřiška Šimáčková** a **Zdeňka Makoňová**. Obě přišly do Belgie po válce (jejich manželé byli za války totálně nasazeni v Sudetech) a obě dvě spoustu let pracovaly v různých funkcích ve výboru Besedy. Jindřiška byla předsedkyní a Zdeňka místopředsedkyní v letech 1976–1991. Věrnými členy Besedy byli **manželé Valachovi** (Ján Valach byl hudební skladatel, dirigent a varhaník), bývalý hokejový re-

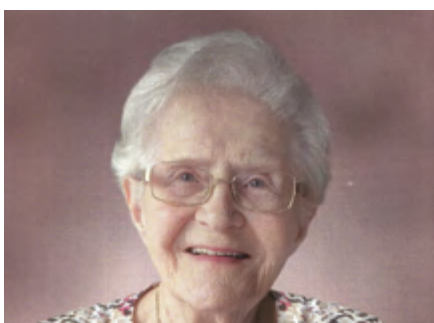

Jindřiška Šimáčková © foto z archivu Besedy

Mirek Černý © foto z archivu Besedy

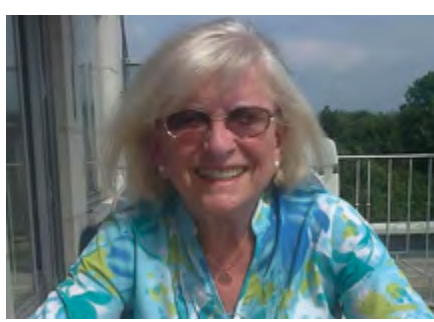
Zdeňka Makoňová © foto z archivu Besedy

Adriana Vander Perre © foto z archivu Besedy

Ján Valach © foto z archivu Besedy

Alena Gilbert © foto z archivu Besedy

Oldřich Zábrodský © foto z archivu Besedy

prezentant **Oldřich Zábrodský**, muzikolog **Mirek Černý**, malířka **Olga Bontridder**, tlumočnice a hoteliérka **Adriana Vander Perre** a mnoho dalších.

Akce Besedy nejsou určeny jen našim členům, Beseda je otevřena všem krajanům a přátelům České republiky. Vážíme si toho, že na naši činnost přispívá finančním darem Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Se svě-

řenými penězi hospodaříme zodpovědně. Děkujeme našim zastupitelským úřadům a dalším našim zastoupením v čele s Pražským domem za jejich vstřícnost a podporu. I my se snažíme pomáhat ostatním. S podporou Besedy v letech 2008 a 2009 za-

čínalo první divadelní hry (Lucernu a Mamon Lescaut) hrát ochotnické divadlo **Jen tak**. V roce 2010 byla v Bruselu pod hlavičkou Besedy založena **Česká škola bez hranic**, která se po 7 letech a značném rozšíření osamotnila.

Těší nás, že nám jsou naši členové věrní, že nás v naší práci podporují a rádi se účastní akcí, které pro ně připravujeme. Snažíme se myslet na všechny generace našich krajanů. Osobně jsem se s rodinou přistěhovala do Belgie v lednu 1987, manžel zde dostal práci. Besedu jsem objevila o dva roky později a její členkou jsem od roku 1990. Do výboru jsem byla zvolena v březnu 1998, o rok později jsem jako dárek k narozeninám dostala předsednictví. Bylo to v den 95. výročí založení Besedy, ale to jsem zjistila až později. Za všechna ta léta se ve výboru vystřídal hodně lidí, někteří se v něm ohřáli jen krátce, jiní v něm pracovali po mnoho let, hlavně **Alena Gilbert**.

Každý, kdo někdy kvalitně prováděl práci dobrovolníka, ví, že to vyžaduje nemalé nasazení. Moc si vážím všech, kteří se po pracovní době a při starosti o rodinu věnují Besedě tak, aby nadále vzkvétala. Máme skvělý tým děvčat, která jsou pro dobrou věc schopná dělat zázraky. Díky nim a díky vám všem můžeme směle vykročit do dalších let a desetiletí a pokračovat v rozvíjení mezilidských vztahů, v udržování českého jazyka a našich tradic u našich potomků, v reprezentování naší země mezi našimi belgickými spoluobčany a mezinárodní komunitou.

Olga Schmalzriedová

Procházka po Bruselu, 2013 © foto z archivu Besedy

POZVÁNKA: DÝCHÁNEK O KRAJANSKÉM ŽIVOTĚ A TOULKÁCH PO AUSTRÁLII

Pro nás, krajan v Belgii, je jednoduché zajít si na kávu se známým, s kterým si popovídáme v rodném jazyce. Výběr aktivit všech krajských spolků a institucí je zde nesmírně bohatý, od kulturních událostí přes ty sportovní až po výuku češtiny, zkrátka o český jazyk zde není nouze.

Jak ale žijí krajané v zemi, která se rozkládá na území dvěstěpadesátkrát větším, než je Belgie? Kde se žije převážně v několika obrovských městech a na venkově není často ani telefonní signál a lišky tam dávají dobrou noc?

Jak to vypadá u protinožců, nám přijde **do Pražského domu přiblížit Ivana Findurová v neděli 14. dubna od 15 hodin**. Ivana je nejen podnikatelkou a divadelnicí (v minulých letech jsme ji mohli vidět ve vícero Besedou pořádaných maňáskových představeních pro děti), ale také zběhlou cestovatelkou, která společně se svým manželem Milanem navštívila Austrálii během našeho zimního období již poněkolkáté. V plánu máme také (jako překvapení) spojení s jedním speciálním hostem z druhé strany zeměkoule. **Dýchánku bude předcházet tradiční burza knih, nové úlovky si můžete vybírat již od 14 hodin**. Abychom věděli, kolik buchet napéct a kolik kávy navařit, prosíme o vyplnění přihlášky zde: <https://forms.gle/kgzBz2wY9dXJ2gHd8>

Těšíme se na vás,

za výbor Besedy Zuzana

POZVÁNKA: ČARODĚJNICKÝ REJ

Je známo, že se do masek rády oblékají nejen děti, ale i mnozí dospělí. K tomu nám neslouží pouze karnevalová sezóna a Halloween, máme navíc ještě svátek čarodějnic. Letos vychází 30. duben na frankofonní prázdniny, proto jsme si tradiční rej naplánovali s předstihem. Bude skvělé, když v čarodějnické či kouzelnické masce přijdou nejen děti, ale i dospělí.

Kdy? neděle 21. dubna 2024 od 15 do 18 hodin

Kde? centrum „U ptačího zpěvu“, Avenue du Chant d'Oiseau 40, 1150 Woluwe-Saint-Pierre

Co? tvoření pro děti od 3 let, tanečky a soutěže pro všechny, volba nejhezčích masek, občerstvení, burza dětských knih ve prospěch nadace Malý Noe

Jak? přihlášky: <https://forms.gle/X481MA9SGKFWffwp7>

Za kolik? 10 € členové Besedy (dětí od 3 let, mládež i dospělí), zaplacený členský příspěvek za rok 2024

12 € nečlenové (dětí od 3 let, mládež i dospělí)

Všechny děti do 3 let zdarma.

Platbu, prosím, poukažte na účet Besedy BE26 3630 3022 4129 do 3 pracovních dnů po vyplnění přihlášky.

V ceně je zahrnuto tvoření pro děti a tradiční občerstvení ke každé vstupence.

Těšíme se na vás a na příjemně a mírně strašidelně strávené odpoledne.

Za výbor Besedy - Olga

KAM PUTUJÍ VÝTĚŽKY Z BURZY KNIH?

Již přes deset let (první burza byla v březnu 2010, jen jako výměna mezi krajany) se předsedkyně našeho spolku Olga věnuje mravenčí práci. Shromažďují se u ní knihy z pozůstalostí a dalších zdrojů, a ona je všechny s láskou prochází, kategorizuje, do seznamů knih zaznamenává kromě názvů a jmen autorů i poznámky o žánrech či další zajímavosti... a tak díky Olze a vám všem, kteří si knihy kupujete, se daří shromažďovat finance na nejrůznější dobročinné účely. Jednou až dvakrát ročně, tedy od roku 2014 odcestovaly příspěvky v celkové výši přes 8000 eur do několika organizací, které vám nyní přiblížím.

NADACE MALÝ NOE

Nadace Malý Noe

www.malynoe.cz

Nadace Malý Noe byla založena v květnu 2007. Účelem zřízení nadace a jejím posláním je aktivní pomoc dětem žijícím a vyrůstajícím bez náležité rodičovské péče svých biologických rodičů, ať již tito rodiče zemřeli, nebo své děti opustili, či je týrají, zneužívají, nebo je jinak ohrožují na jejich životě, nebo na jejich psychickém či fyzickém zdraví.

Nadace rovněž **pomáhá zdravotně znevýhodněným dětem** vyrůstajícím v náležité rodičovské péči, avšak tito jejich rodiče nemají dostatek finančních prostředků ke krytí nákladů spojených s léčbou jejich zdravotně znevýhodněných dětí.

Základní zásadou činnosti nadace je pomáhat dětem tak, že **100 % darů od sponzorů nadace jde přímo na projekty pomoci dětem**. V praxi to znamená, že tradiční náklady nadací spojené se mzdami, účetnictvím, právními službami apod. jsou v této nadaci nulové. Všichni členové nadace pracují v nadaci zdarma. Rovněž dobrovolníci, kteří nadaci pomáhají, působí v nadaci bez nároku na odměnu. Nadace působí převážně v Olomouckém kraji, ale má i jeden zahraniční projekt – Domov Malého Noe v Zambii. Patronem Nadace Malý Noe je houslový virtuos pan Václav Hudeček.

DOMOV SVATÉ MÁŘI MAGDALÉNY

<https://dchtm.cz/jak-pomahame/domov-pro-matky-s-detmi/>

Sociální služba Domov sv. Máří Magdaleny Jiřetín pod Jedlovou poskytuje pobytovou sociální službu **osamělým, zletilým i nezletilým matkám s dětmi, případně těhotným ženám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení**. Jedná se o ubytovací zařízení a sociální služby poskytující individuální, důstojnou, nepřetržitou a koncepční pomoc těmto osobám.

Hlavním cílem služby je **podpora klientky v samostatném způsobu života**, a to poskytnutím pocitu bezpečí před agresivním partnerem či před nepřijatelnými podmínkami, stabilizací psychického stavu a psychické rovnováhy, přípravou klientky na přechod do svého budoucího vlastního bydlení, pomoci při rozpoznávání priorit ve vedení domácnosti a hospodaření s vlastními finančními prostředky, vedením klientky k samostatnému způsobu života a péči o dítě, zvyšováním informovanosti klientek v problematice sociální, právní i v běžném životě, vedením klientek k uvědomění si vlastních práv a povinností, motivací klientek k sebevzdělávání a hledání zaměstnání.

ZAJÍČEK NA KONI

<https://zajiceknakoni.cz/>

Zajíček na koni, o.p.s. poskytuje své služby rodinám a zařízením pečujícím o děti a mladistvé ze znevýhodněných skupin obyvatel (tělesný handicap, mentální handicap, kombinovaný handicap, sociokulturní handicap – adopce, národnostní menšina, sociální minimum rodiny). Děti se rozumí i dospělí s duší dítěte.

Tato obecně prospěšná společnost poskytuje pomoc s organizováním volnočasových aktivit dětí a mladistvých se zvláštním **zaměřením na integraci** (jízdy na koních, pobyty letní, pobyty zimní). **Mladé han-**

dicapované zaměstnává v kavárně Café AdAstra, která sídlí v Podskalské 8, Praha 2. Dále poskytuje pomoc sociálně slabým rodinám, případně poradenství zdarma. Všechny služby poskytuje za nejnižší možnou cenu – ceny za všechny služby jsou určovány individuálně dle každého klienta. Některé služby jsou zcela zdarma. Proto je účast na těchto programech možná skutečně pro všechny.

© z archivu Zajíčka na koni

CZECH HOSPITAL

www.czechhospital.cz

Czech Hospital v Baltistánu je projekt horolezců Otakara a Diny Štěrbových a Viti Dokoupila, kteří v **Himalájích založili nemocnici pro tamější chudé obyvatelstvo**. Výčet všech uskutečněných projektů naleznete na webových stránkách nemocnice. Za zvláštní stojí postavení a zařízení vybavení nemocnice samotné, ale také například stavba vodovodu, zakoupení auta pro záchranný tým, oprava tamějších důležitých mostů, stavba internátu pro děti z těžko dostupných horských vesnic a mnoho, mnoho dalšího.

Nutno dodat, že za svou obětavou práci obdržela Dina Štěrbová od MZV ČR v roce 2020 Cenu Gratias agit.

© z archivu Czech Hospital

Přehled pro vás připravila Zuzana

7. ROČNÍK FESTIVALU „JEM“ V DIVADLE PERUCHET

V měsících květnu a červnu se bude v **Divadle Peruchet** konat již **sedmý ročník festivalu JEM**, který bude mít jako vždy pěkně nabitý program! Letos nás čeká deset belgických premiér, devatenáct divadelních společností, celkem na **čtyřicet divadelních představení**, **výstava o scénografovi Mattu Jacksonovi (NL/USA)** a celý víkend zaměřený na korejské loutkové divadlo.

Otesánek © foto z archivu Divadla B

Otesánek © foto z archivu Divadla B

Festival začne **17. května a potrvá do 9. června, 4 víkendy plné show**. Přijedou loutkáři z Irska, Francie, Německa, Nizozemska, USA, Íránu, Koreje, Konžské demokratické republiky, Itálie, Slovenska, Řecka a samozřejmě vystoupí i belgické soubory.

Mnohá představení jsou beze slov a může jim porozumět každý od čtyř let. Uvidíme všechny možné loutkařské techniky: předměty, šňůrky, stíny, tělové loutkářství, bunraku... pestrý výběr z mnoha zemí pro velké publikum!

Pro české dětské návštěvníky se chystá **pohádka Otesánek v provedení souboru DIVADLO B z Prahy**. Na tuto prestižní českou divadelní společnost se můžete přijít podívat **v sobotu 1. června v 11 a v 15 hodin**. Představení pro děti od tří let na motivy klasické pohádky vypráví o známém nenasytovi, jen Otesánek je trochu... jiný. Je to totiž robot. Zpočátku roztomilý pomocník v domácnosti, postupem času ale... Divadelníci hrají s originálními dřevěnými marionetkami, zvukovými efekty a nadhledem.

Celý program festivalu JEM naleznete na stránkách [JEM Festival 2024](#).

Společenská rubrika

Milí krajané, nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.

20. ledna 2024 ve věku 79 let náhle zemřel **Jean-Pierre Marlot**, velký milovník Česka a manžel naší krajanky a bývalé dlouhodobé jednatelky Besedy **Jiřiny Marlot Chmielové** žijící v Tubize.

Čest jeho památce a upřímnou soustrast celé rodině.

1. února 2024 oslavila narozeniny členka besedního výboru **Lenka Pilařová**.

6. března 2024 oslaví krásné **120. narozeniny** naše milá **Beseda**.

2. února 2024 oslavila obdivuhodné narozeniny paní **Louise Hollinsky**.

25. března 2024 oslaví narozeniny paní **Ilona Zuzaňáková** z Brna.

22. února 2024 oslavila narozeniny paní **Anna Kratochvílová**, bývalá operní zpěvačka z Brna.

9. dubna 2024 oslaví narozeniny **Alena Staňová**, členka výboru Besedy a průvodkyně.

26. února 2024 oslavila narozeniny paní **Marcela Pudilová** z Bois-Seigneur-Isaac.

9. dubna 2024 oslaví narozeniny člen Besedy, fotograf a podnikatel **Dušan Swalens**.

Všem oslavenkyním a oslavencovi srdečně blahopřejeme a přejeme hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Burza knih ve prospěch nadace Malý Noe	Rue des Arbalétriers 51 1420 Braine-l'Alleud	celoročně po rezervaci knih a domluvě k setkání
Víkend otevřených dveří s burzou knih	Domácí kavárno-cukrárna Rue des Arbalétriers 51 1420 Braine-l'Alleud	sobota 23. 3. 2024 a neděle 24. 3. 2024 vždy od 9 do 21 hodin
Dýchánek s vyprávěním o Austrálii a s burzou knih	Pražský dům Avenue Palmerston 16 1000 Brusel	neděle 14. 4. 2024 burza knih od 14 hodin, dýchánek od 15 hodin
Čarodějnický rej	Centrum „U ptačího zpěvu“ Avenue du Chant d'Oiseau 40 1150 Woluwe-St.-Pierre	neděle 21. 4. 2024 od 15 hodin
Pieta na vojenském hřbitově v Adinkerke	RADITEL Garzebekeveldstraat, De Panne - Adinkerke	sobota 18. 5. 2024 od 10 hodin
Dětský den s grilováním	« Bois des Rêves » u LLN, Ottignies a Wavru	neděle 9. 6. 2024 od 12 do 19 hodin

Zpravodaj vychází čtvrtletně, od příštího čísla pouze digitálně. Pokud jste nám ještě nesdělili e-mailovou adresu, učiňte tak obratem nebo si čtvrtletník stáhněte ze stránek Besedy www.beseda.be

Příští číslo Zpravodaje vyjde v květnu 2024, uzávěrka pro vaše příspěvky je 15. 4. 2024.

EDITOR: Zuzana Gjerdingen, zuzana.gjerdingen@gmail.com, spolek@beseda.be
ADRESA: Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud, Belgique
TELEFON: +322 / 384 96 44 nebo +32 497 / 92 81 62